

1. ชื่อเรื่อง เวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์ 4.0 เพื่อสุขภาพที่ดีของครอบครัวไทย
2. ผู้จัด สมาคมเวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์
3. สถานที่ โรงแรมเดอะเฮอริเทจ พัทยาบีช รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 2-4 พฤษภาคม 2561 ระยะเวลา 3 วัน
4. หน่วยงานที่เข้าร่วม แพทย์ พยาบาลด้านสูติศาสตร์และทารก
5. จุดมุ่งหมายของการจัดในครั้งนี้
  - 5.1 เพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่วิทยาการอันทันสมัยและพัฒนาการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับทางด้านสุขภาพของมารดาและทารกในครรภ์ให้ดียิ่งขึ้น
6. หัวข้อในการอบรม สัมนา
  - 6.1 Work shop crisis in labour
  - 6.2 Role model experience from the part to MFM 4.0
  - 6.3 Innovation in obstetrics
  - 6.4 What' new in preterm labor
  - 6.5 Cell-free DNA screening in modern obstetric care
  - 6.6 Update STDs in pregnancy (HIV and syphilis)
  - 6.7 Sufficiency and sustainability in breast feeding
  - 6.8 Holistic approach in fetal abdominal anomalies
  - 6.9 The next chapter in stem cell banking
  - 6.10 Update prenatal diagnosis in common chromosomes
  - 6.11 Hypertensive disorder in pregnancy
  - 6.12 Induction of labor
7. สรุปเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ
  - 7.1 Work shop crisis in labour

Vaginal breech delivery

มารดา

- High parity with uterine relaxation
- Previous breech delivery
- Uterine anomalies
- Placenta previa
- Pelvic tumors
- Previous C/S

ทารก

- Multiple fetuses
- Hydramnios/oligohydramnios
- Fetal anomalies Hydrocephalus Anencephaly

SHOULDER DYSTOCIA

นิยามการคลอดไหล่ยาก

- พยายามออกแรงดึงเพิ่มขึ้น เพื่อทำคลอดไหล่ไม่สำเร็จ
- ไหล่หน้าของทารกติดกับรอยต่อกระดูกหัวไหล่
- ไหล่หลังของทารกติดกับกระดูกไหปลาร้า
- ไม่สามารถคลอดไหล่ได้ตามวิธีการช่วยคลอดมาตรฐาน
- ใช้เวลาในการทำคลอดไหล่นานกว่าปกติ

ด้านทารก

- Fracture clavicle
- Fracture humerus
- Brachial plexus injury

ด้านมารดา

- ตกเลือดหลังคลอด
- ช่องคลอดฉีกขาดมาก
- มดลูกแตก

POSTPARTUM HEMORRHAGE

- ≥ 500 มิลลิลิตร หลังการคลอดปกติ
- $> 1,000$ มิลลิลิตร หลังการผ่าตัดคลอด

7.2 What' new in preterm labor

Classification by gestational age

- Late preterm 34-36 weeks
- Early preterm < 34 weeks

มาตรการการป้องกันการคลอดก่อนกำหนดที่มีประสิทธิภาพ

- การให้ยาโปรเจสตोजิน
- การเย็บปากมดลูก (cervical cerclage)
- การลดอัตราการตั้งครรภ์แฝดจากเทคนิคการช่วยมปีทุรยา
- การให้ยาปฏิชีวนะป้องกัน asymptomatic bacteriuria

- การหลีกเลี่ยงแอลกอฮอล์ และสารเสพติด
- หลีกเลี่ยงการทำงานหนัก
- หยุดการสูบบุหรี่

7.3 Update STDs in pregnancy (HIV and syphilis)

การตรวจคัดกรองหาเชื้อ HIV ในหญิงตั้งครรภ์

ตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และสมาคมโรคเอดส์ แห่งประเทศไทย แนะนำให้เจาะเลือดหาการติดเชื้อ HIV ในไตรมาสแรก และไตรมาสที่ 3 ของการตั้งครรภ์ และในผู้ที่สงสัยว่ามีการติดเชื้อเฉียบพลันที่แนะนำให้ตรวจอย่างน้อย 2 ครั้ง เนื่องจากพบว่ามีร้อยละ 4.4 ของการตั้งครรภ์มีผลเลือดเปลี่ยนจากลบเป็นบวกตอนคลอด ถ้าหญิงมาคลอดไม่เคยได้รับการตรวจ anti-HIV ควรได้รับการตรวจแบบเร่งด่วน (rapid test) ถ้าผลเลือดบวกต้องรีบให้ยาต้านไวรัสให้เร็วที่สุด

วิธีการคลอด

แม่มีปริมาณไวรัส < 40 copies/mL แนะนำให้แม่คลอดทางช่องคลอด หลีกเลี่ยงการเจาะถุงน้ำคร่ำ ส่วนรายที่มีน้ำเดินเกิดขึ้นเอง แนะนำให้ Oxytocin เพื่อลดระยะเวลาการคลอด และพยายามหลีกเลี่ยงน้ำเดินเกิน 24 ชั่วโมงก่อนคลอด เนื่องจากเพิ่มความเสี่ยงในการถ่ายทอดเชื้อ HIV จากแม่สู่ลูก

การตรวจคัดกรองซิฟิลิส

แนวทางระดับชาติ แนะนำให้ตรวจคัดกรองในหญิงตั้งครรภ์อย่างน้อย 2 ครั้ง คือเมื่อมาฝากครรภ์ครั้งแรก และที่อายุครรภ์ 28-32 สัปดาห์ กรณีหญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ครั้งแรกหลังอายุ 32 สัปดาห์

การรักษา ให้ยากกลุ่มเพนนิซิลินเป็นหลัก

7.4 Sufficiency and sustainability in breast feeding

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวใน 6 เดือนช่วยเพิ่มการอยู่รอดของเด็กทั้งระยะสั้น และระยะยาว องค์การอนามัยโลกแนะนำว่าการให้นมแม่เพียงอย่างเดียวใน 6 เดือนแรกลูกจะได้รับสารอาหารเพียงพออย่างแน่นอน การให้อาหารอื่นทดแทนนมแม่ หรือการให้อาหารเสริมเร็วกว่า 6 เดือน จะเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคท้องร่วง และโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ โรคหูดักเสบ ฟันผุ เบาหวาน และภาวะติดเชื้อแบคทีเรียในเลือด

7.5 Holistic approach in fetal abdominal anomalies

ความแตกต่างระหว่าง

Gastroschisis	Omphalocele
โหว่ด้านขวา	โหว่ที่สะดือ
ลำไส้ลอยอิสระไม่มีเยื่อหุ้ม	ลำไส้มีเยื่อบางๆ คลุม
ตับไม่ออกมา หรือออกมาก็มีน้อยรายมาก	ตับออกมาได้บ่อย
ลำไส้อุดตันบ่อย	ลำไส้อุดตันน้อย
ความผิดปกติอื่นพบร่วมน้อยมาก	ความผิดปกติอื่นๆ พบได้บ่อย โดยเฉพาะหัวใจ
ความผิดปกติของโครโมโซมไม่เพิ่มขึ้น	ความผิดปกติของโครโมโซมไม่เพิ่มขึ้น

สัมพันธ์กับกลุ่มอาการอื่นๆ น้อย

สัมพันธ์กับกลุ่มอาการอื่นๆ ได้บ่อย

7.6 Hypertensive disorder in pregnancy

ภาวะความดันโลหิตสูงระหว่างตั้งครรภ์ การที่มีความดันโลหิต Systolic มีค่า ≥ 140 มิลลิเมตรปรอท หรือความดัน Diastolic มีค่า ≥ 90 มิลลิเมตรปรอท โดยวัด 2 ครั้งห่างกัน 4 ชั่วโมง หรือโดยให้มารดาตั้งครรภ์พักอย่างน้อย 10 นาที โดยวัดในท่านั่ง ในกรณีที่ความดันโลหิตสูงมาก เช่น Systolic มีค่า ≥ 160 มิลลิเมตรปรอท หรือ Diastolic มีค่า ≥ 110 มิลลิเมตรปรอท สามารถวัดซ้ำหลังได้พัก 10 นาที เพื่อที่จะให้มารดาตั้งครรภ์ได้รับยาการรักษาที่เร็วขึ้น

7.7 Induction of labor

ข้อบ่งชี้การชักนำการคลอด

- การตั้งครรภ์เกินกำหนด
- ภาวะถุงน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนด
- ความดันโลหิตสูงในระหว่างการตั้งครรภ์ หรือครรภ์เป็นพิษ
- การติดเชื้อในถุงน้ำคร่ำ
- ทารกมีภาวะเจริญเติบโตช้าในครรภ์
- มารดามีปัญหาโรคทางอายุรกรรมบางอย่าง เช่น โรคหัวใจ โรคไต โรคเอสแอลอี เป็นต้น

ข้อบ่งห้ามในการชักนำการคลอด ได้แก่

- ภาวะรกเกาะต่ำ หรือ vasa previa
- ทารกอยู่ในท่า transverse
- ทารกมีภาวะ macrosomia, severe hydrocephalus
- ภาวะสายสะดือย้อย
- เคยได้รับการผ่าตัดมดลูกมาก่อน ได้แก่ classic uterine incision หรือ myomectomy ที่เข้าถึง uterine cavity

8. ข้อเสนอ เป็นประโยชน์ที่ได้รับและแนวทางที่จะนำมาปรับปรุงงานใหม่ในหน่วยงาน

1. บูรณาการเชื่อมโยงการเรียนการสอน เรื่อง Obstetrics 4.0 ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัยอย่างมีคุณภาพ ครอบคลุมชุมชนมีความพึงพอใจ
2. การเรียนการสอน Obstetrics 4.0 การพัฒนา การป้องกัน Maternal deaths from : เรื่อง
  - 2.1 Postpartum haemorrhage
  - 2.2 Pregnancy induced hypertension
  - 2.3 Unsafe abortion
3. ด้านนวัตกรรม วิธีปฏิบัติใหม่ๆที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ร่วมกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการฝึกภาคปฏิบัติ